

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinque

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

2. V. iam venerit & futurus sit, & ex quo genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

prodesse poterit ad ipsum Antichristum cognoscendum. Vltimo, Antichristus, & eius persecutio proposita sunt in Scriptura, vt signū certum, quod præcedere debet secundum Christi aduentum, vt patet 2. ad Thessalonicen. 2. *Rogamus vos, vt non cito moueamini, neque terreamini, quasi instet dies Domini. Quia nisi venerit discessio primum, & reuelatus fuerit homo peccati, &c.* Sed si non esset Antichristus certus, & determinatus homo, nullum esset hoc signū: ergo.

Antichristi
multi quomodo.
1. Ioa. 2. & c.

Neque contra hoc obstat locus Ioan. 1. canon. ca. 4. *Omnis spiritus, qui soluit Iesum, ex Deo non est, & hic est Antichristus, & ideo capite. 2. dixerat multos esse Antichristos.* Nam ibi Ioannes vttramque significationem huius vocis ponit à Damasceno indicatam. Sic enim ait capite. 2. *Audistis, quia Antichristus venit, vbi Græcè ponitur articulus ὁ, vt significet, se loqui de singulari illo, ac proprio Antichristo, qui ab initio Ecclesiæ prædici cœpit, & in hoc confirmat veritatem propositam.* Deinde subiungit, *Nunc Antichristi multi facti sunt, scilicet, secundum quandam participationem, & similitudinem in spiritu contradicendi Christo, & discedendi ab illo.*

SECTIO II.

Verum Antichristus iam venerit, aut quando, vnde, & ex quo genere expectandus sit.

Quoniam existimant, Antichristum fore aliquam singularem personam: sed aliquod imperium & successionem hominum in illo regnantium, vel quemcumque insignem hostem Christi, facile existimant venisse Antichristum. Et ita sentiunt omnes heretici huius temporis fingentes spirituale Romani Pontificis imperium esse regnum Antichristi. Ex ijs vero, qui certam aliquam personam designant, non defuerunt, qui dicerent, Antichristum iam venisse, & quidam dixerunt illum fuisse Neronem, vt notauit Hieron. Dan. 11. & Seuerus Sulpitius, libr. 2. factæ histor. Quæ opinio (vt Aug. notauit 20. de Ciuitat. cap. 19. occasionem sumpsisse videtur ex verbis Pauli 2. ad Thessal. 2. vbi loquens de Antichristo ait, *Nam mysterium iam operatur iniquitatis, quod videtur propter Nerorem dixisse, qui tunc Ecclesiam persequatur, & tamen illum vocat Antichristum qui iam operabatur: non posset autem operari, nisi iam existeret.* Vnde expressius Ioan. 1. Canon. ca. 4. dixit. *Antichristus iam in mundo est.* Quod si inquiras, quomodo Nero, qui iam fuit, persequitur usque Ecclesiam in fine mundi. Respondent, vel suscitandum esse, vel nondum esse mortuum. Ita refert Augustinus supra, *Sed multum, inquit, mihi mira est hæc opinantium tanta presumptio.* Quæ enim maior temeritas excogitari potest, quam fingere, iniquum, ac crudelem Ecclesiæ persecutorem diuinitus ac miraculosè viuam conseruari, & reuera mortem non subiisse, quam omnes historiæ referunt? Aut vero damnatum iam hominem miraculosè suscitandum esse vt iterum Ecclesiam diuixeret? Alii excogitarunt Mahometem fuisse Antichristum. Ita refert Clichtoneus in commentariis, Damasc. lib. 4. capit. 27. qui non audeat definire, an falsa sit hæc opinio, & affert plures coniecturas, quibus eam suadeat. Potissimè sunt, quia Mahometes in doctrina & moribus, fuit valde dissimilis, atq; contrarius Christo. Quæ ratio valde infirma est, tum quia communis ferè est multis hereticis, & apostatis, & non facile potest iudicari, ex omnibus, qui hæcenus Christo aduersati sunt, quis fuerit illi maxime contrarius. Tum etiam quia ad ostendendum aliquem esse Antichristum, non satis est, quod aliqua, vel multa iudicia, eorum, quæ de Antichristo dicta sunt, in illum conueniant, si multa alia deesse reperiantur. Sed iniquum, prædi-

Hieron.
Seuer.
Sulp.
2. Thessal. 2.

1. Ioan. 4.

Clichton.

Mahometes
non fuit An-
tichristus

atum esse Apocal. 13. Antichristum futurum anno sexcentissimo sexagesimo sexto ab aduentu Christi: Mahometes autem eo anno exortus est, & sectam suam disseminare cœpit. Respondetur, assumptionem esse falsam, quia in Apocal. nihil prædicitur de anno, in quo venturus est Antichristus: sed solum prædicitur numerus continendus in elementis nominis eius. Deinde quod subsumitur, etiam est incertum. Nam licet constet Mahometanam sectam cœpisse post sexcentimum annum Domini: tamè non constat, peruenisse ad sexcentimum sexagesimum sextum annum. Nam potius chronographi referunt, sexcentesimo vigesimo tertio anno prædicare ac regnare cœpisse Mahometem, & ad summum quatuordecim annis postea vixisse. Denique tempore Paschalis secundi, (vt in actis eius legitur) quidam Episcopus Florentinus ausus est affirmare, Antichristum ortum esse anno Christi millesimo, & coacto concilio damnata fuit à Pontifice eius sententia.

Dicendum igitur est primo, Antichristum proprie dictum, & quem singulariter scripturæ prædicunt fore, nondum venisse, seu regnasse. Hanc conclusionem existimo omnino certam, eamque docent omnes Patres hæcenus citati, qui de Antichristo scribunt, & quos statim indicabimus. Eius vero probatio pendet ex multis, quæ inferius dicenda sunt, alijs signis, quæ diem iudicij præcedent, qualia sunt euerfio Romani imperij, prædicatio Euangelij in vniuerso mundo, aduentus Eliæ, & Enoch, & alia signa, quæ in cælo, & in elementis fient, & de ordine horum signorum inter se. Et ideo, ne confundamus ea, quæ de singulis dicenda sunt, nunc solum probatur ex ordine regni Antichristi ad alia regna, & ex breui duratione, & extinctione personæ, ac regni eius, ac deniq; ex temporis breuitate, quæ intercedet inter eius obitum, & idem iudicij. Primum declaratur ex c. 2. & 7. Dani. vbi iuxta eiusdem prophetæ interpretationem, per quandam statuum habentem caput aureum, pectus argenteum, ventrem æneum, & tibias ferreas significata sunt quatuor imperia Assyriorum, Perfarum, Græcorum, & Romanorum, quæ eodem ordine sibi successerunt, quæ etiam significantur c. 7. per quatuor bestias. Postea verò prædicitur Romanum imperium diuidendū in decem regna, quæ c. 2. significantur per decem digitos, quos ita uia habebat in tibijs: ca. vero septimo per decem cornua, quæ ex quarta bestia adnascebantur, quæ sub eodem ænigmate prædicuntur Apol. 13. Postmodum vero additur, post illa decem regna oriri aliud, quod per cornu parvulum Dan. 7. significatur, & de eo dicitur, habiturum os loquens gentia, & futurum maius cæteris, & facturum bellum aduersus Sanctos, &c. & ita Patres omnes per cornu illud Antichristum intelligunt, vt patet ex Hier. & Theodor. ibi, & Iren. dicto li. 5. contra hæc. & Aug. 20. lib. de Civ. c. 13. Hinc ergo omnes colligunt, Antichristi regnum esse postremū inter omnia temporalia regna, seu monarchias mundi, & ita post illud non describitur in Daniele, neq; in Apocalypsi aliud temporale regnum, quod illi succedat, sed iudicium Dei, & æternum regnū Sanctorum. Colligunt præterea, regnum Antichristi non esse futurum, donec imperium Romanum in plura regna sit diuisum, & extinguat. Ex ijs ergo concluditur ratio. Hæc enim imperium Romanum non est prorsus extinctum: nam licet in plura regna sit diuisum, adhuc tamen durat & nomen & dignitas Romani imperij. Rursus nondum extitit Rex aliquis, qui omnia illa regna, in quæ Romanum imperium diuisum est, inuaserit, sibiq; subiecerit; signum ergo est, Antichristi tyrannidem nondum incepisse. Hæc ratio pendet ex multis quæ postea dicturi sumus Disputatione 56. Sectione 2. & ideo vt sit effeax, coniungenda est cum sequenti.

Apoc. 13.

Antichristum
nondum ve-
nit.

Dan. 7.

Apoc. 13.

Dan. 7.

Hieron.
Theodor.
Iren.

de Civ. c. 13.

Hæcenus

Aug. 20.

lib. 5.

contra hæc.

Aug. 20.

lib. 5.

de Civ. c. 13.

Hinc ergo

omnes colligunt,

Antichristi

regnum esse

postremū

inter omnia

temporalia

regna,

seu monarchias

mundi,

& ita post illud

non describitur

in Daniele,

neq; in Apocalypsi

aliud temporale

regnum,

quod illi succedat,

sed iudicium Dei,

& æternum regnū

Sanctorum.

Colligunt præterea,

regnum Antichristi

non esse futurum,

donec imperium

Romanum in plura

regna sit diuisum,

& extinguat.

Secur-

Secundum argumētum sumptum est ex eo, quod Antichristi regnum brevissimo tempore duraturum est. Vt enim colligitur ex Dan. 7. & 12. & ex Apocalyp. 11. 12. & 13. Antichristi suprema potestas, ac monarchia tantum per tres annos, & dimidium durabit. Loquor autem de monarchia, & suprema potestate, quia, ut ibidem dicitur, *Data est illi potestas in omnem tribum, & populum, & linguam, & gentem, quam (ut infra dicem) paulatim acquirere partim diuitijs ac muneribus, partim vi, & fraude. Quantum vero temporis in augenda stabiliendaque monarchia ponere debeat, non mihi constat: nequa neque ex prædictis locis satis colligitur, neque videtur admodum verisimile, breui tempore trium annorum cum dimidio hec omnia esse perfecturum. Illud ergo solum est certum, ad summum permansurum in throno suo tribus annis cum dimidio, statimque & ipsum interficiendum, & regnum eius euertendum. Assumptum probatur ex prædictis locis. Nam Dan. c. 7. loquens de regno Antichristi ait, *Et trahetur in manu eius, usque ad tempus, & tempora, & dimidium temporis, id est per annum, & duos alios annos, & dimidium anni, ita enim per enigma loquutus est Propheta ad celandam prophetiam, & eodem vsus est Ioa. Apoc. 12. quod repetens Dan. cap. 12. ita explicat, *A tempore, cum ablatum fuerit iuge sacrificium, & posita fuerit abominatio in desolationem, dies mille, ducenti nonaginta. Ex quibus verbis probabiliter colligere licet, hoc tempus computari ab eo tempore, seu statum, in quo Antichristus principatum orbis iam obtinebit, antea enim non cessabit sacrificium iuge. Addit vero in hoc posteriori loco Daniel dies duodecim, tribus annis, & dimidio supra dictis, ut denotet tempus illud fore præcivum, ac omnino definitum, quamvis iuxta cōmunem loquendi modum præscribatur certus annorum numerus, etiam si pauci dies supersint, desintve. Et eodem modo dixit Ioan. Apo. 11. *Civitatem sanctam conculo abunt mensibus quadraginta duobus, qui conficiunt prædictos tres annos cum dimidio. Omittit autem duodecim dies, quia non complent mensē, & ita non computantur in numero illo perfecto. Subdit vero de Elia, & Henoch. *Et prophetabunt diebus mille ducenti sexaginta. Quia videlicet tempus prædicationis eorum triginta diebus brevius erit. Et similiter c. 13. *Data est ei potestas facere menses quadraginta duos. In quo etiam videtur indicari hoc tempus futurum integri regni, & potestatis Antichristi. Nec possunt hæc loca improprie exponi, ut numerus certus ponatur pro incerto. Tum quia (ut dixi) ille præcivus modus numerandi non solum annos, & menses, sed etiā dies, & semper cum eadē proportione, aperte indicat, definiti tempus. Tum etiam, quia nunquam per huiusmodi numeros tam varias solet in Scriptura significari indefinite aliquis incertus numerus, præsertim cum non solum numeri perfecti, sed etiā imperfecti addantur. Tum etiam quia in alijs Scripturæ locis semper indicatur, illud tempus fore brevissimum propter electos, ut dicitur Mat. 24. & ideo Apo. 12. & 20. modicum tempus illud appellatur. Vnde Patres omnes & verbis Scripturæ, & ijs rationibus adducti huiusmodi futurum esse existimant tempus persecutionis Antichristi, & addunt cōgruentiam: ut sicut Christus tribus annis cum dimidio prædicavit, ita eodem ferè tempore Antichristus Ecclesiā Christi perire permittatur. Ita ferè Hiero. & Theod. in Dan. Ansel. Bed. Rup. & alij in Apo. Irē. Aug. Cyr. & alij supra citati. Iam vero, nullum hæcenus extitit imperium uniuersale, quod alia regna sibi subiugaret, & tantum per tres annos cum dimidio duraverit. Imo neq; de Rege aliquo hoste Christi, & persecutore Ecclesiæ, qui hæcenus fuerit, id poterit vel probabiliter affirmari, ut ex omnibus historijs constat: quin potius nulla huiusmodi extitit persecutio in Ecclesia tam acerba, quam futura esse persecutio Antichristi, ut postea videbimus, ergo.******

Fr. Suarez. tom. 2.

A Tertium argumentum est, quia statim post interitum Antichristi, futurus est secundus Christi adventus, diesq; iudicij, ut omnes citati Patres docēt ex Paul. 2. ad Thess. 2. dicente. *Nisi venerit discessio primum, & reuelatus fuerit homo peccati. In quo non solum significat secundum Christi aduentum non esse futurum antequam Antichristus veniat: sed etiam statim post illum esse futurum, atque adeo tunc verè timeri posse, quasi iam in fine dies Domini, quando reuelatus fuerit homo peccati. Vnde infra subdit, quod quando Christus veniet, destruet Antichristum illustratione aduentus sui. Vnde multi colligunt ipsomet aduentu Christi esse Antichristum interficiendum, de quo postea dicemus. Præterea Christus Dominus Matth. 24. post prædictam Antichristi persecutionem, subdit proxima signa iudicij & aduentus sui, *Statim (inquit) post tribulationem illorum dierum, sol obscurabitur, &c. & infra, *Et tunc apparebit signum filij hominis in celo, & videbunt filium hominis venientem in nubibus caeli. Et ideo etiam Dan. 7. post illa verba, *Et trahentur in manu eius usque ad tempus, & tempora, & dimidium temporis, subditur, *Et iudicium sedebit, ut auferatur potentia & coneratur, & dispercat usque in finem. Quibus verbis non solum significatur, iudiciū futurum statim post Antichristum: sed etiam ad hoc statim futurū, ut auferatur eius potentia, eiusq; persecutio cesset. Nam (ut Christus dixit,) *Propter electos breviantur dies illi: & inferius expressius dicit Daniel, *Ecce cornu illud facebat bellum aduersus Sanctos, & præualebat eis donec venisset antiquus dierum, & iudicium dedit Sanctis excelsis: & in Apoc. c. 11. idem aperte dicitur, ut in sequentibus latius exponemus. Et hoc idem docent Sancti, vel hoc loca exponentes, vel de mundi consummatione scribentes, Irē, Hippol. Aug. &c. Hinc Irē. ergo euidenter concluditur, Antichristum nondū præterisse, cum iudicium nondum factum sit. Cōiunctur etiam, nondum regnare cōpisse: imo nec natum esse. Quia ex ignis, & rebus reuelatis, que debent præcedere iudicij diem, fere euidenter constare potest, longiori tempore distare iudicium, quàm Antichristus victurus sit, vel naturaliter viuere possit. Dices quantum igitur temporis intercedet inter mortem Antichristi, & iudicium, seu aduentū Christi. Respondeo primum, illud tempus futurum brevissimum: & hoc nobis satis esse ad vim rationis factæ. Nam licet intercedat aliqui dies verbi gratia decem, aut viginti, vel etiam annus integer, eadem est prædictæ rationis efficacia. Considerato autem modo loquendi Scripturæ, vix existimari potest, illud tempus fore diuturnius. Deinde multi colligunt ex Dan. 12. tempus illud futurum quadraginta quinque dierum, quos Deus concedet hominibus ad agendam penitentiam post mortem Antichristi. Nā postquam Daniel dixerat, persecutionē Antichristi duraturam mille ducentis nonaginta diebus, subdit, *Beatus, qui expectat, & peruenit usque ad dies mille trecentos triginta quinque, ubi adduntur prædicti dies propter dictam causam, ut notant Hier. Theod. & alij, Hieron. Ansel. vero in Elucid. ponens tantum quadraginta dies, perfectum numerum posuit omisso imperfecto: nam 2. ad Thess. 2. quadraginta quinque dies posuit, sicut etiam Bed. Apo. 8. At vero hæc communis sententia dubia est, eo quod Eze. 39. post distinctionem & cladem Gog. & Magog, septem menses, vel etiam septem anni futuri esse significantur. Propter quod Lira ibi, & Dan. 12. existimat, illos dies apud Dan. non propriè sumi, sed metaphorice, diem pro anno vsurpari. Sed hoc est incredibile contra comunem expositionem, & contra proprietatem verborum sacræ Scripturæ, & contra contextum Danielis. Nam ibi numerus mensium per numerum dierum declaratur. Alij negant Daniele loqui de die iudicij futuro post illum numeram dierum. Sed eadem facilitate negari potest, Ezechielem loqui de morte Antichristi, sed de alijs principibus, eius ministris********

Hhh 3 nistris

Dan. 7.
12.
Apoc. 11. 12.
13.

Monarchia
Antichristi
duratio.

Dan. 7.

Apoc. 12.
Dan. 12.

Apoc. 11.

Apoc. 13.

Matth. 24.
Apoc. 12. &
20.

Hieronym.
Theodor.
Anselm.
Beda.
Rupert.
Iren.
August.
Cyrill.

Matth. 24.

Dan. 7.

Matth. 24.
Dan. 7.

Apoc. 11.

Iren.
Hippolyt.
August.

Obiectio.

Responsio.

Dan. 12.

Hieron.
Theodor.
Anselm.
Beda.

Liran.

nistris, & exercitiis eius, qui fortasse interficiuntur aliquibus mensibus ante Antichristum. Aut certe per metaphoram dicamus significatam esse acerbitatem illius stragis. Est ergo res hæc valde lubrica, & incerta. Vnde satis constat, quid respondendum sit interroganti, quando venturus sit Antichristus. Dicendum est enim tam incertum hoc esse; quam est incertum, quando futurus est dies iudicii, solumque affirmari posse, futurum prope diem iudicii.

Dubium.

Quæri verò hic ulterius potest, vnde venturus, seu vbi sit nasciturus, & ex quo genere, & quibus parentibus: hæc enim omnia antiqui Patres inquirunt. Et quidam dicunt nasciturum Babylone, vt Autor operis de Antichristo, nomine Aug. & Hieron. Dan. 11. & Anselm. in Elucidario. Lactantius vero libr. 7. capit. 17. dicit oriundum ex Syria. Rursus affirmant generandum esse ex fornicatione, Damasc. supra, & Anselmus. Tandem docent generandum esse ex Iudæis parentibus, & multi affirmant futurum ex Tribu Dan. ita interpretantes prophetiam illam Genes. 49. *Fiat Dan coluber in via, cerastes in semita,* & illud Ierem. 8. *ex Dan audiuimus fremitum equorum.* Et propter hanc causam existimant Ioannem in Apocalypf. capite 7. omisisse Tribum Dan, in odium nimirum Antichristi. Atque ita sentiunt Iren. & Damascen. locis citatis, Beda, Rupert. & Anselm. Apocalypf. 7. Theodor. quæst. 109. in Genesim, Ambros. libr. de benedictionib. Patriarch. capit. 7. Augustin. libr. quæstionum in Exod. quæstion. 22. & in tractat. de benedict. Patriarchæ Iacob (qui nomine eius circumfertur tomo 3.) Prosper in dimidio temporis, capit. 9. Gregor. 31. Moral. capit. 18. Eucherius, & alij, quos refert Lipomanus in catena super Genesim. Hæc verò omnia incerta sunt, cum neque ex scriptura, neque ex alia diuina revelatione nobis tradita, sufficienter colligantur. Illud tamen inter omnia verisimilimum est, futurum scilicet Antichristum Iudæum & origine, & professione, vt præter citatos affirmant Hierony. Daniel. 11. Ambros. 2. ad Thessalonicens. 2. qui aperte dicit, Antichristum futurum circumcisum, & Senecus Sulpitius lib. 2. Dialo. ait, illum imperaturum, vt omnes circumcidantur. Coniectura autem est, quia (vt infra ostendimus) ipse in principio suadebit Iudæis se esse Messiam, ipsique eum recipient iuxta illud Ioan. 5. *Si alius venerit in nomine suo, illum recipietis.* Nam vt ait Paul. 2. ad Thess. *Quia veritatem recipere noluerunt, mitter illis Deus operationem erroris, vt credant mendacio:* non est autem verisimile recepturos Iudæos in Messiam nisi Iudæum hominem, & circumcisum. Ex qua autem Tribu futurus sit, incertum est, tum quia locus ille Gen. ad literam de Samsone explicatur à Hier. in traditionibus Hebraicis, quia reuera ibi Iacob nō videtur mala: sed bona potius predicere. Tum præterea quia tempore Antichristi tam confusæ erunt tribus Iudæicæ, sicut nunc sunt. Vnde vix poterit hominibus constare, ex qua tribu ortus sit. Atq; ideo credibile est, quod ait Cyril. Iero. cat. 15. studiosissimū futurum Antichristum templi Ierosolymitani, vt ipse de progenie Dauid esse videatur, qui templum, solum à Salomone extructum, ipse sit edificaturus, vt nimirum pro Messia haberi, ac recipi possit. An verò nasciturus sit, ex impuro, atq; illegitimo thoro, magis incertum est: facile tamen credi potest tam iniquū hominem, tamq; Christo contrarium, turpissimam habiturū originem, & sicut Christus de purissima Virgine conceptus est; ita illū ex impurissima femina fore generandū. Atq; ex ijs omnibus confici potest noua ratio ad ostendendū nondum Antichristum venisse. Quia nullus Iudæus homo, quiq; à Iudæis pro Messia susceptus sit, temporale regnum obtinuit, aut Ierosolymitanū templum instaurare potuit. Ac similes rationes sumi poterūt ex his omnibus, quæ de vita, regno, ac persecutione Antichristi dicturi sumus.

Augst.
Hieron.
Anselm.
Lactant.
Damasc.

Genes. 49.

Ierem. 8.

Iren.
Apocal. 7.
Damasc.
Beda.
Ruper.
Anselm.
Theodor.
Ambr.
August.
Greg.
Eucher.
Lipoman.

Antichristus
& genere &
professione
Iudæus.
Hieron.
Ambros.
Sulpit.
Ioan. 5.
2. Thessal. 2.

Cyrril.
Ierosolym.

Vna vero obiectio superest soluenda, quæ superius indicata est, ex Paulo 2. ad Thessalon. 2. dicente de Antichristo, *Mysterium iam operatur iniquitatis.* Nam si iam tunc operabatur: ergo iam erat. Vnde & Ioan. 1. canon. capit. 4. ait, *in mundo est.* Respondetur ex ipso contextu euidenter constare mentem Pauli. Nam, vt Thessalonicenses liberet metu instantis iudicii, docet eos, prius venturum Antichristum, qui nondum venerat. Cum ergo ait, *Mysterium iam operatur iniquitatis,* non loquitur de persona Antichristi: sed de membris eius, vt sunt hæretici, & tyranni, qui eodem spiritu aguntur, & iam tunc operabantur, quo ipsa persona Antichristi regetur. Et eodem modo ait Ioannes, Antichristum iam venisse secundum eam participationem, ratione cuius *Antichristi* vocantur omnes illi similes, seu (quod idem est) dicitur venisse non in persona: sed in spiritu. Sicut Matt. 17. dicit Christus, venisse Eliam, quia Ioannes Baptista venerat in spiritu eius. Ita exponunt super hæc loca Chryl. Ambr. August. & alij Græci, Latiniq; & Hieron. dicta qu. 11. ad Galat. & Aug. 2. de Ciuitat. ca. 19. D. Thom. supra quæ. 8. art. 8. ac ferè alij Patres supra citati.

Obiectio. 2. Thessal. 2. Ioan. 1.

Responsio

Matt. 17.

Chryl.
Ambr.
August.
Hieron.
D. Thom.

SECTIO III.

Quales sint futuri Antichristi mores.

Ostendimus, proximè ante iudicium venturum quandam hominem singularem hostem Christi, & Sactorum eius, superest, vt mores, doctrinam, ac persecutionem eius exponamus. Vt autem de moribus dicamus, ab exordio vitæ eius initium sumendum est.

Principio igitur dicunt aliqui, ab initio suæ conceptionis ita fore à dæmone possidendum, vt omni eius malitia repletur. Quo modo intelligitur, quod Paul. 2. ad Thess. 2. dicit *aduentum eius esse secundum operationem satanae,* quocirca eum vocat hominem peccati, id est, diaboli (vt Sedulius exponit) non quod à diabolo generandus sit: sed quia omnem operationem diaboli in se suscipiet, vt ibi ait Theod. Et Occume. ibi asserit, Antichristum oblidendum, regendumque à Satana, & hæc sententia est Anselm. in Elucidario, & Aug. seu Raban. citato lib. de Antichristo. Est tamen hanc modo intelligenda. Nam in primis (vt ex superioribus constat) dæmon non efficiet conceptionem Antichristi: operabitur autem (quantum in se erit) commouendo humores, & applicando agentia, & materiam, vt fiat temperamentum illius hominis maximè proportionatum, atq; propensum ad vitia. Quod non aliaratione asseritur, nisi quia talis futura est vita Antichristi: vt videatur Deus, omnē licentiā dedisse dæmoni, vt totam suam malitiā, ac potentiam in illū exequatur. Et quia ille homo futurus est in omnibus maximè contrarius Christo, & ideo sicut Christus opera Spiritus sancti cōceptus est, ita in Antichristi cōceptione spiritus dæmonis eam præstabit operā, quam suo modo potest, & hoc fortasse sensu Hiero. Ifai. 16. dæmonem appellat *patrem Antichristi.* Deinde obseruandum est non esse anticipandum Antichristo vsum rationis, vt eo sensu intelligatur replendus ab infantia omni malitia dæmonis. Illa enim anticipatio non potest fieri sine miraculo, quod nulla ratione fingendum est sine fundamento, & ad finem prauum. Dicit ergo potest replendus ab infantia dæmonis malitia quia statim tradetur potestati dæmonis, ita vt dæmon intelligat sibi permitti à Deo, vt omnibus modis eum teneat & ad malum inducat, & ideo ita illū etiam in infantia circūueniet, & omnes eius motus, actusq; diriget, vt semper fiat proliuior, & facilior ad malum. Et hoc etiam modo intelligendum est, esse oblidendū à dæmone, nō quod iudicio priuandus sit

2. Thessal. 2. Sedul.

Theodor. Occume. Anselm. Raban.

Antichristi
Ius ab initio
conceptionis
sue à dæmone
oblidendū
quomodo.
Hieron.